

Hyvinkää

Mantsala

Nurmijärvi

Järvenpää

Tuusula

Sipoo

Kerava

Vantaa

- Hyrylä
- Tuusulan keskus
- Jokela
- Jokelan tiilitehtaan alue
- Marieforsin ruukin ja Kellokosken sairaalan alue
- Kellokoski
- Maaseutumainen alue
- Rantatie
- Yrittäjäalue

Hyrylä

Riihikallio, Lahela, Mattila, Rykmentinpuisto, Vaunukangas

Hyrylän asutusta, näkymä järvelle

Asuinalueet ovat ympäristöineen pien- ja kerrostalovaltaisia. Kerrostaloalueet sijaitsevat suurempien sisääntuloteiden varrella, reuna-alueet ovat pientalovaltaisia. Alueen julkiset ulkotilat ovat katualueita, rakennettuja puistoja, luonnonmukaisia virkistys- ja ulkoilun alueita sekä liikunnan alueita.

Hyrylän alueen muodostama keskustaajama sijaitsee Tuusulanjärven eteläosan ympärillä maaseudun reunustamana. Idästä alue rajautuu lähes kiinni Keravaan, kaakosta Vantaaseen. Taajama on kehittynyt viime vuosina kaupunkimaisemmaksi ja sen asuinalueet ovat pien- ja kerrostalovaltaisia. Kerrostaloalueita sijaitsee suurempien sisääntuloteiden varrella ydinkeskustan lähetyvillä, kun taas keskustan reuna-alueet ja paikallisteiden läheisyyteen kehittyneet asuinalueet ovat pientalovaltaisia. Kuntalaisille tärkeät laajemmat virkistysalueet Tuusulanjokilaakso ja Tuusulanjärvi sijaitsevat kuin taajaman syleilyssä alueen keskellä. Tuusulanjärven eteläpäässä, aivan keskustan tuntumassa on linnustoltaan arvokas Natura-alue. Eteläisen Tuusulan asuinalueiden viheralueet ovat pääasiassa rakennettuja puistoja sekä ulkoilun ja liikunnan alueita.

Uutta kerrostaloasumista

Tuusulanjoki ja jokilaakson kulttuurimaisema (Kuva: Tuusulan museo)

Alue on tyypiltään asuinalue. Alueella on jonkin verran palveluita, kuten kouluja, päiväkotia ja elintarvikekauppoja. Julkista ulkotilaa on katualueiden lisäksi rakennetuissa puistoissa, koulujen piha-alueilla, luonnonmukaisilla viheralueilla sekä virkistys- ja liikunta-alueilla. Käyttöaste vaihtelee kohteittain suuresti. Rakennetuissa ympäristöissä sijaitsevien käyttöviheralueiden käyttöaste on suuri,

joten kalusteiden ja varusteiden tulee olla laadukkaita, kestäviä ja turvallisia. Kunnossapidolla voidaan vaikuttaa alueen yleisilmeeseen ja turvallisuuden tunteeseen. Luonnonmukaiset metsäiset viheralueet sekä avoimet niittyalueet muodostavat tärkeän osan viher- ja virkistysalueverkostoa. Levähdyspaikkojen tulee olla järkevästi sijoitettuja, kestäviä ja hyvin hoidettuja. Erityistä huomiota kiinnitetään kävely-ympäristön laatuun sekä pyöräilyn laatuikäyttöihin.

Katutila Lahelan kylässä

Hyrylän liikenneympyrä

Tuusulan urheilukeskus kesällä 2004 (Kuva: Tuusulan museo)

Viheralueen ulkoilureitti

Tuusulan keskusta

Taidekeskus Kasarmin kaunista puistoaluetta

Tuusulan keskusta toimii liike- ja palvelukeskustana liikenteellisesti tärkeässä solmukohdassa. Alueella on hyvät kaupalliset palvelut sekä monipuolinen vapaa-ajan tarjonta. Alueen julkiset ulkotilat ovat liike- ja palvelukeskustan alueita, museokohteita, katualueita, rakennettuja puistoja sekä käyttöviheralueita.

Tuusulan keskusta sijaitsee Hyrylässä Tuusulanjärven eteläpuolella, liikenteellisesti erinomaisella paikalla Tuusulanväylän, Hämeentien, Järvenpääntien ja Kulloontien risteyskohdassa. Keskusta-alueella sijaitsee kaupan- ja hallinnon palveluita, kuten Tuusulan kunnantalo, kirjasto ja sosiaali- ja terveysasema. Tuusulan keskustassa on myös monipuolinen vapaa-ajan palveluiden tarjonta mm. uimahalli ja Taidekeskus Kasarmi. Päivittäistavaraliikkeiden lisäksi keskustassa on ravintoloita ja erikoistavaraliikkeitä. Liikerakentaminen keskittyy pitkälti suuriin, pääväyliin rajautuviin kiinteistökokonaisuuksiin. Asuinrakentaminen on muuta Tuusulaa korkeampaa, noin 3-5 kerroksista.

Tuusulan keskeinen sijainti maanteiden varrella on vaikuttanut voimakkaasti alueen kehitykseen. Venäläisen varuskunnan perustaminen Hyrylään 1850-luvulla Hämeentien ja Heinolan suuntaan vievän maantien risteyskohtaan kasvatti ympärilleen vähitellen kauppiaiden ja käsityöläisten alueita, jonka pohjalta Tuusulan

hallinnollinen ja kaupallinen keskus on myöhemmin kehittynyt. Liikekeskusta on rakentunut 1900-luvun kuluessa kauppatien varteen ja viime vuosina keskusta on kehittynyt selvästi kaupunkimaisemmaksi.

Ilmakuva Hyrylän keskustasta 2013. Kuva: Heli Vilmi

Uutta kerrostalorakentamista keskustassa

Alue on tyylliltään keskustamainen. Julkiset ulkotilat koostuvat pääasiassa aukioista, katualueista, rakennetuista puistoista sekä käyttöviheralueista. Julkisten ulkotilojen laatuso antaa kävijälle ensivaikutelman alueesta. Liike- ja palvelukeskustan käyttöaste on suuri, joten käytettävien materiaalien ja rakenteiden tulee olla korkeatasoisia ja kestäviä. Suunnittelussa tulee huomioida esteettömyys, turvallisuus ja selkeä opastus. Rakennetuissa ympäristöissä viheralueiden käyttöaste on suuri ja puistojen hoitoluokka on alueella keskimääräistä korkeampi. Kalusteiden ja varusteiden tulee olla laadukkaita, kestäviä ja turvallisia. Alueen varuskuntahistoriaa olisi mahdollista tuoda esille ulkotiloissa esimerkiksi ympäristötaiteella.

Valtaosa kunnan uudisrakentamisesta ja varsinkin kerrostalotuotannosta tulee sijoittumaan keskustaan. Rakentaminen tulee olemaan tulevaisuudessa korkeampaa, noin 5-8 kerroksista. Koko Hyrylän suuralue kasvaa väestöennusteen mukaan vajaalla 13 000 asukkaalla vuoteen 2040 mennessä. Keskustan alueella toteutuu lähivuosina asuin- ja palvelurakentamisen lisäksi myös uusi liikekeskus sekä opetuksen ja kulttuurin monitoimitalo Monio. Rakentamisen myötä alueesta muodostuu uutta kaupunkimaista rakennettua ympäristöä katualueineen, aukioineen ja puistoinen. Keskustamaisen katutilan muodostumiseen ja käveltävään ympäristöön sekä sujuviin pyöräilyreittein panostetaan. Jalkakäytävien varrella rakennusten ensimmäiset kerrokset tulee suunnitella eläväksi liiketilojen sijoittamisella, suurilla ikkunoilla, sisäänkäynneillä, taiteella tai vastaavien keinoin. Alueelle sijoitetaan taidetta taideohjelman mukaisesti.

Vehreä katunäkymä Hyrylän keskustassa.

Keskustan kaupan aluetta

Jokela

Jokelan asema 2018

Jokelan liike- ja palveluskeskusta sijaitsee risteävien teiden ja raideyhteyden muodostamassa liikenteen solmukohdassa. Pientalovaltaiset asuinalueet ovat rakentuneet paikallisteiden ympäristöön. Jokelan historiallisesti arvokas tiilitehtaan ympäristö kuuluu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) -alueeseen. Jokelan julkiset viheralueet ovat katualueita, rakennettuja puistoja, käyttöviheralueita, ulkoilun ja liikunnan alueita, lähimetsiä ja käyttöniittyjä.

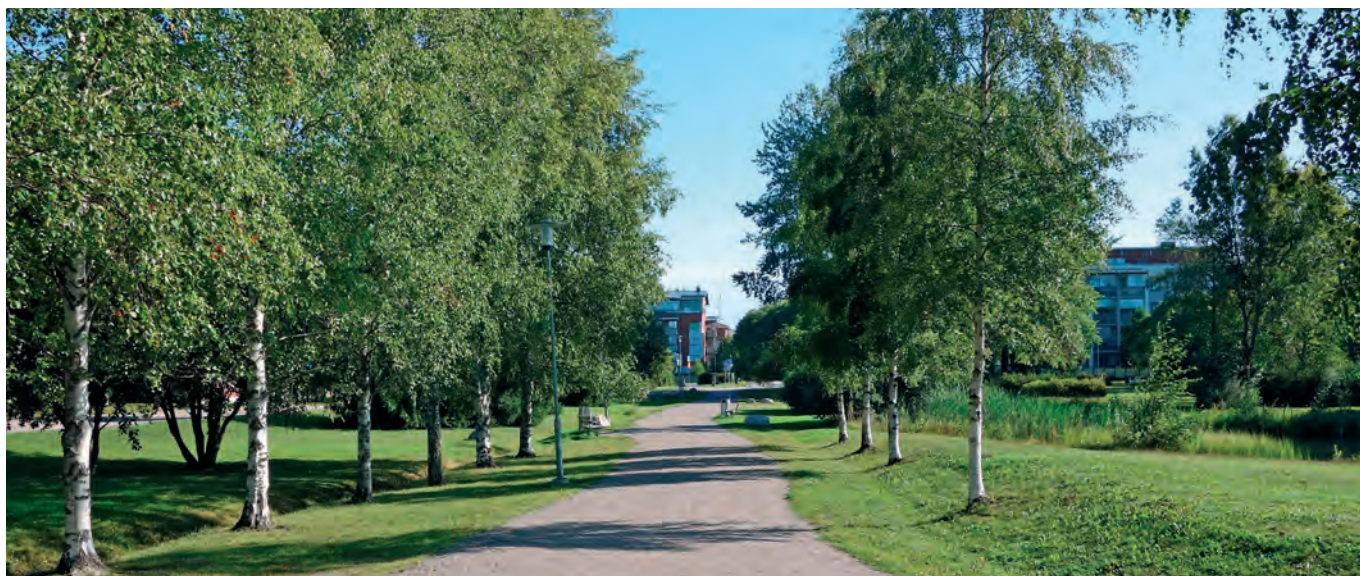
Jokela on Tuusulan kunnan pohjoisin taajama ja yksi Tuusulan kolmesta keskustaajamasta. Se sijaitsee Hyvinkään ja Järvenpään tuntumassa Helsinki-Riihimäki -radan varrella. Jokela on Tuusulan taajamista ainoa, jolla on oma asema ja rautatie onkin jokelalaisille edelleen tärkeä yhteys mm. työmatkaliikenteen osalta. Kyläkeskus sijaitsee aseman tuntumassa ja Jokelan puutarhamaiset pientaloalueet ovat kasvaneet paikallisteiden varteen molemmin puolin rautatietä.

Jokelan aseman perustaminen vuonna 1875 Helsinki-Hämeenlinna -rautatien varteen oli lähtölaukaus Jokelan taajaman kehittymiselle. Aseman ympärille alkoi rakentua rautatien mukana tuomaa teollisuutta ja asutusta. Jokelan teollisuus alkoi tiilitehtaan perustamisella 1874. Sijainti Helsingin läheisyydessä rautatien varrella ja savipitoinen maaperä houkuttelivat tiiliteollisuutta alueelle ja tiilitehtaita perustettiin alueelle useita. Tiilitehtaiden vanavedessä

tuli muuta teollisuutta, liikeyrityksiä sekä asukkaita ja muutamassa vuosikymmenessä Jokelasta kehittyi vilkas teollisuustaajama. Tiilitehtaiden lisäksi alueella toimi mm. kattohuopaa, laatikoita, vanuja ja tulitikkuja valmistaneita yrityksiä. Jokelan taajaman rakentumisen aloittanut teollisuus loppui 1900-luvun loppupuolella. Viimeinen tiilitehdas lopetti alueella 1980-luvulla.

Jokelan Tiilitehdas vuonna 1936

Puistokäytävä

Kulttuurihistoriallisesti arvokkain osa taajamaa on Jokelan historiallisen ytimen muodostava tiilitehtaan alue, joka kuuluu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) -alueeseen (<http://www.rky.fi>). Vanhimma rakennuskannasta on nykyään jäljellä vain joitain osia, merkittävimpänä tiilitehtaan rakennus, joka on rakennuslailla suojeltu. Jokelan taajamassa on yhä useita savenotosta syntyneitä, virkistyskäyttöön kunnostettuja lampia muistuttamassa alueen teollisuushistoriasta. Myös monet vanhat rakennukset, paikat ja paikannimet kertovat edelleen Jokelan teollisuushistoriasta.

Alue on tyypiltään paikalliskeskus, jossa on kunnallisia palveluita kuten kouluja, päiväkoteja ja kirjasto sekä erilaisia kaupallisia palveluita, kuten elintarvikeliikkeitä ja pizzeriaita. Jokelan julkiset ulkotilat ovat pääasiassa katualueita, rakennettuja puistoja, käyttöviheralueita, ulkoilun- ja liikunnan alueita, lähimetsiä sekä käyttöniittyjä. Viheralueiden käyttöaste vaihtelee kohteittain. Rakennetussa ympäristössä, etenkin kouluympäristöjen

läheisyydessä sijaitsevien viheralueiden käyttöaste on suuri, joten kalusteiden ja varusteiden tulee olla laadukkaita, kestäviä ja turvallisia. Alueen historiaa olisi mahdollista tuoda esille ulkotiloissa esim. tiilen käyttönä tai tiilen värinä. Kunnossapidolla voidaan vaikuttaa alueen yleisilmeeseen ja turvallisuuden tunteeseen. Luonnonmukaiset, metsäiset viheralueet sekä avoimet nurmet ja niityt muodostavat tärkeän osan viher- ja virkistysalueverkostoa. Levähdyspaikkojen tulee olla järkevästi sijoitettuja, kestäviä ja hyvin hoidettuja.

Jokelan uudisrakentaminen sijoittuu mahdollisimman lähelle asemaa. Ydinkeskustaan rakentuu muutamia uusia kerrostalokortteleita, pientalotuotanto sijoittuu taajaman laitamille. Jokelan väestön ennustetaan kasvavan vuoteen 2040 mennessä noin 3 000 asukkaalla. Keskustan uuden rakentamisen myötä tulee Jokelan ydinkeskustassa kiinnittää huomiota katutilan muodostumiseen ja käveltävään ympäristöön.

Jokelan ruokakauppa

Jokelan uutta kerrostalorakentamista

Kellokoski

Asuinrakennuksia

Kellokosken taajama on rakentunut Keravanjoen ja ruukin alueen ympärille. Liike- ja palveluskeskusta sijaitsee keskeisellä paikalla alueen päätien varressa kyläkeskuksen keskellä. Pientalovaltaiset asuinalueet ovat rakentuneet Kellokosken vanhan kirkon ja ruukin ympärille sekä paikallisteiden varteen. Kellokoskella on useita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita, jotka sijoittuvat pääasiassa ruukin ympäristöön. Marieforsin ruukin ja Kellokosken sairaalan alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) -alueeseen. Kellokosken julkiset viheralueet ovat rakennettu puistoja, käyttöviheralueita, ulkoilun ja liikunnan alueita, katualueita, lähi- ja suojametsiä sekä maisemaniittyjä.

Kellokoski sijaitsee Tuusulan koillisosassa, kolmen kunnan rajan tuntumassa. Etelässä Kellokoski rajautuu peltoaukeiden takaa Järvenpään ja koillisessa Kellokosken taajama jatkuu Mäntsälän puolella Hyökännummen alueena. Kellokoski on syntynyt Keravanjoen varrelle kartanon, rautaruukin ja sairaalan ympärille ja on yksi Tuusulan kolmesta keskustaajamasta. Kellokosken kyläkeskus sijaitsee keskeisellä paikalla alueen läpi kulkevan Vanhan valtatie ja Koulutien risteyskohdassa, kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ruukin ja sairaala-alueen välittömässä läheisyydessä. Kellokosken pientalovaltaiset asuinalueet ovat rakentuneet kyläkeskuksen ja paikallisteiden ympärille.

Näkymä Kellokoskelta vuonna 1930. Kuva: Tuusulan museo

Kellokosken historian voidaan katsoa alkavan 1750-luvulta, jolloin alueelle perustettiin kaksi rälssitilaa. Tiloista muodostui myöhemmin Kellokosken kartano. Kartanon alueella kehitettiin pienimuotoista teollisuutta jo ennen ruukin syntymistä. Vuonna 1795 perustettiin Kellokosken ensimmäinen teollisuuslaitos, Marieforsin ruukki. Vastoinikäymiset ja omistajavaihdokset värittävät ruukin historiaa aina 1800-luvun loppupuolelle, kunnes Carlanderin veljekset ostivat ruukin ja siirsivät Björkobodassa

Kellokosken sairaala

Kellokoski on tyypiltään asuinalue. Alueella on jonkin verran julkisia palveluita, kuten päiväkotia ja kirjasto sekä kaupallisia palveluita, kuten päivittäistavarakauppoja, kahviloita ja ravintoloita. Kellokosken julkiset ulkotilat ovat rakennettuja puistoja, käyttöviheralueita, ulkoilun ja liikunnan alueita, lähimetsiä, suojaviheralueita ja maisemaniittyjä. Keravanjokilaakson vehreä jokilaakso on merkittävä virkistyskohde. Viheralueiden käyttöaste vaihtelee kohteittain suuresti.

Rakennetussa ympäristössä sijaitsevien käyttöviheralueiden käyttöaste on suurempi, joten kalusteiden ja varusteiden tulee olla laadukkaita, kestäviä ja turvallisia. Kunnossapidolla voidaan vaikuttaa alueen yleisilmeeseen ja turvallisuuden tunteeseen. Luonnonmukaiset metsäiset viheralueet sekä avoimet nurmet ja niityt muodostavat tärkeän osan viher- ja virkistysalueverkosta. Levähdyspaikkojen tulee olla järkevästi sijoitettuja, kestäviä ja hyvin hoidettuja.

sijainneen tehtaansa kokonaisuudessaan Kellokoskelle, mukana myös työntekijät perheineen. Työntekijöitä varten rakennettiin ruukin alueelle asuintiloja ja kylän väkimäärä kasvoi. Carlanderien aikana ruukki kehittyi moderniksi teollisuuslaitokseksi ja Kellokoski itselliseksi, ruukin patruunan johtamaksi yhteiseksi. Työpaikan ohella työntekijöille ja heidän perheilleen tarjottiin erilaisia palveluita koulusta kauppaan.

Marieforsin vanhan ruukinkartanon päärakennuksessa ja kartanoalueella on Kellokosken sairaala, joka liittyy paitsi historiallisesti myös maisemallisesti ruukkiin. Ruukinkartanon maille perustettu Kellokosken sairaala on maan toiseksi vanhin piirimielisairaala. Kellokosken kartano myytiin valtiolle 1910-luvulla. Kartanon maista muodostettiin 131 viljelytilaa ja 43 asuntotilaa. Kartanon päärakennus ja sitä ympäröivä puisto jätettiin vuonna 1915 perustetun Kellokosken sairaalan käyttöön.

Kellokosken tehdas siirtyi Fiskarsin omistukseen vuonna 1962 ja laajamittainen teollisuustuotanto lopetettiin 1980-luvulle tultaessa. Nykyisin tehtaassa entisissä tuotantorakennuksissa on vuokralaisina erilaisia yrityksiä ja yhdistyksiä. Tehtaan asuntoalue on kunnostettu ja edelleen asuinkäytössä. Kellokosken ruukki on maisemallisesti Suomen yhtenäisempiä ja kauneimpia rautateollisuuden muistomerkkejä. Marieforsin ruukin ja Kellokosken sairaalan alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) -alueeseen (<http://www.rky.fi>).

Kellokosken keskustaan mahdollistetaan (pien) kerrostalotuotantoa, väestönkasvuennuste on vuoteen 2040 mennessä noin 1400 asukasta. Kellokosken keskustan uuden rakentamisen tulee olla ilmeeltään Kellokosken ruukin RKY-alueen henkeen sopivaa. Ulkotilojen suunnittelussa Kellokosken ruukin RKY-alue sekä Kellokosken sairaala-alue ovat pohjana identiteetin suunnittelussa niin ulkokalusteille kuin pintamateriaaleille ja kasvillisuudelle.

Kellokosken pientaloasutusta

Rantatie

Taiteilijakoti Erkkola nykytilassa

Tuusulanjärven itäpuolella sijaitseva Rantatien alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) -alueeseen. Kirkkotien kulttuurimaisema jatkaa samaa kulttuuriympäristöä Tuusulanjärven eteläpäässä. Historiallisen huvila-asutuksen lisäksi alueella on uudempaa pientaloasutusta. Alueen julkiset ulkotilat ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita museokohteita, katualueita, rakennettuja puistoja sekä käyttöviheralueita. Alue on kuntakuvan muodostumisen kannalta tärkeä, koska sillä alueella liikkuu paljon matkailijoita.

Rantatie on Tuusulanjärven itärantaa seuraileva, vuosisatoja vanha paikallistie, jonka 3 km pituinen osa yhdistää useita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Rantatie nimettiin historiallisen taustan, maisemallisten arvojen ja 1900-luvun alun taiteilija-asutuksen luoman omaleimaisuuden perusteella museotieksi vuonna 1982. Rantatien alue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristö (RKY 2009) -alueisiin. Rantatien eteläpuolella kulkevan Kirkkotien pohjoisosaa kuuluu samaan RKY-alueeseen. Kirkkotie on paikallisesta polusta muodostunut kylätie, jonka kulttuurimaisema on paikoin säilynyt erittäin hyvin. Kirkkotien varressa sijaitsee useita kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, mm. Tuusulan kirkon seutu. (<http://www.rky.fi>)

1800-luvulla Rantatien alueelle alkoi rakentua suurhuviloita, kun lähinnä Helsingissä asuvat upseerit sekä liike- ja virkamiehet ostivat Tuusulanjärven rannalta rantapalstoja ja rakennuttivat viihtyisiä huviloita perheidensä kesäkodeiksi. 1800-1900 -lukujen vaihteessa Rantatien alueelle syntyi poikkeuksellinen taiteilijayhteisö, jonka jäsenet ovat jättäneet Suomen kulttuurihistoriaan merkittävän jäljen. Tuusulanjärven itärannalle asettuivat asumaan muun muassa Juhani Aho ja Venny Soldan-Brofeldt, Eero Järnefelt, Pekka Halonen, J. H. Erkkö ja Jean Sibelius. He olivat Suomen taiteen kultakauden mestareita ja yhteiset ajatukset kulttuurista ja suomalaisuudesta yhdistivät heitä. Kaikille heille oli esikuvana Tuusulan Syvälahden torpassa vuonna 1872 kuollut kansalliskirjailija Aleksis Kivi. Alueen historia näkyy Rantatien alueella yhä. Aleksis Kiven kuolinmökki, Halosenniemi, Erkkö ja Syväranta toimivat nykyään museoina.

Aleksis Kiven kuolinmökki nykytilassa

Rantatien ja Kirkkotien alueella on vanhan huvila-asutuksen lisäksi puurakenteista pientaloasutusta. Rakennuskanta on uudistunut voimakkaasti 1970-luvulta lähtien, mutta alueen kulttuurihistoriallinen merkitys on yhä hahmotettavissa. Alueen historialliset huvilat ja kulttuurihistorialliset kohteet sijaitsevat asutuksen lomassa molemmin puolin Rantatietä. Vielä paikoin tontteja rajaavat leikatut kuusiaidat, jotka ovat olleet merkittävä puutarhakulttuurinen elementti Rantatiellä. Näkymät peltoaukeiden yli Tuusulanjärvelle ovat vuosien saatossa kasvaneet tai rakentuneet monin kohdin umpeen.

Rantatien katutila tulee itsessään säilyttää. Sen mitoitusta, linjausta tai pintamateriaaleja ei saa muuttaa. Rantatien maiseman, näkymien ja kasvillisuuden hoito tulee toteuttaa Tuusulan Rantatien maiseman hoito -selvityksessä (2000) huomioitujen kulttuurihistoriallisten arvojen mukaan. Täydennysrakentamisen on kunnioitettava vanhaa rakennuskantaa. Vastakohtaisuuksia, erilaisuutta, eri tyylin kerroksia ja kontrasteja vältetään rakentamisessa. Kattomuoto alueella on harjakatto ja rakennusten materiaali on pääosin puu. Rakennusten värit ovat maavärejä ja puunvärejä, kuten punamultaa ja keltaokraa. Alueelle rakennettuja kulttuurimaisemasta poikkeavia rakennuksia voidaan peruskorjausvaiheessa tutkia purettaviksi.

Viljelyaukeilta avautuu paikoin näkymiä Tuusulanjärvelle

Kirkkotien vanhaa rakennuskantaa

Alue on tyyppiltään museo- ja asuinalue. Julkinen ulkotila keskittyy alueella kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden sekä käyttöviheralueiden yhteyteen. Kaupunkikalusteiden tulee olla laadukkaita ja kestäviä sekä historiallisiin kohteisiin sopivia. Kunnossapidosta tulee pitää huolta. Museokohteissa kalusteiden sijoittelussa tulee huomioida hetkellinen suuri käyttäjämäärä ja selkeä kulunohjaus. RKY-alueen historiaa korostetaan yhtenäisellä kalusteilmeellä. Kalusteväriä käytetään mustaa museoalueelle tyyppilliseen tapaan. Kalusteiden yleisilmeen tulee olla keveä ja linjakas.

Halosenniemen museo talvella (kuva: Tarja Kärkkäinen)

Jokelan tiilitehdas

Jokelan tiilitehdas

Jokelan keskustassa sijaitseva tiilitehtaan alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY2009) –alueeseen (<http://www.rky.fi>). Alueen historiallisesta rakennuskannasta on alueella jäljellä joitain rakennuksia. Vanhoista tehdasrakennuksista useat ovat nykyisin tyhjiillään Alueen keskeltä kulkee junarata, joka jakaa alueen kahteen osaan.

Radan pohjoispuolella sijaitsee Sininen huvila eli "Jokelan kartano", joka on rakennettu 1880 –luvulla. Tämä oli historiassa Jokelan tiilitehtaan johtajan perheen koti. Alueelta löytyy myös "Uusi huvila", joka rakennettiin 1900 –luvun alussa. Tämä toimi historiassa tulitikkutehtaan konttorina. Alueella on myös tulitikkutehtaan vanha rakennus.

Radan eteläpuolella on 1930 –luvulla rakennettu tiilitehtaan rakennus, jossa sijaitsee vanha rengasuuni. Rakennuksen läheisyydestä löytyy samalta aikakaudelta myös vanha ruokala, veturitalli/työvaja sekä verstaas. Tiilitehtaan vanha rakennus savupiippuineen toimii maanmerkinä ja luo alueelle identiteettiä.

Nukarintien eteläpuolella sijaitsee tiilitehtaan alueen vanhin rakennus (rakennusvuosi 1878), jossa toimi tiilitehtaan konttori. Tältä alueelta löytyy myös vanha vanutehdas (rakennusvuosi 1920) sekä vanhan laatikkotehtaan konttori.

Sininen huvila - virtuaalituusula

Tulitikkutehdas

Laatikkotehtaan konttori

Jokelan teollisuushistoria alkoi 1800 -luvulla, kun alueella rakentui Helsingin ja Hämeenlinnan välinen rautatie avattiin 1862. Jokelan asema valmistui 1875. Rautatien mahdollisti teollisuuden kehittymisen alueella ja alueella olikin monenlaista teollisuutta. Alueelta löytyi tiilen tekoon soveltuvaa savea ja siksi alueella perustettiin useita tiilitehtaita. Jokelan taajamassa on yhä useita savenotosta syntyneitä, virkistyskäyttöön kunnostettuja lampia kertomassa alueen teollisuushistoriasta. Yksi näistä sijaitsee RKY-alueella Sinisen huvilan itäpuolella.

Julkinen ulkotila keskittyy alueella kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden sekä käyttöviheralueiden yhteyteen. Kaupunkikalusteiden tulee olla laadukkaita ja kestäviä sekä historiallisiin kohteisiin sopivia. Kunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota. RKY-alueen historiaa korostetaan yhtenäisellä kalusteilmeellä.

Vanutehdas

Marieforsin ruukin ja Kellokosken sairaalan alue

Kellokosken Ruukki

Marieforsin ruukin ja Kellokosken sairaalan alue kuuluu RKY –alueeseen (RKY 2009) (www.rky.fi). Alue on yksi Suomen yhtenäisimmistä rautateollisuusalueista ja se on säilynyt pääpiirteittäin samanluonteisena kuin, mitä se oli 1800- luvun alussa. Alueen halki kulkee Keravanjoki.

Alueen vanhin rakennus on joen länsipuolella sijaitseva, ruukin työntekijöitä varten vuonna 1800 valmistunut hirsikirkko. Kirkon läheisyydessä sijaitsevat Marieforsin uudempi ruukinkartano ja konttori. Alueella on myös vanhoja työntekijöiden asuinrakennuksia, joita on vielä asuinkäytössä.

Marieforsin ruukin säilyneet teollisuusrakennukset ovat pääosin 1800 –luvun lopulta tai 1900 –luvun alusta. Nämä sijaitsevat jokilaaksossa padon alapuolella. Kellokosken pato on korkea ja sen yläpuolella on suurehko patoallas. Pääosa ruukin tehdasrakennuksista sijaitsee kosken itärannalla, jossa näiden rungon muodostaa kaksi vuosina 1898-1899 rakennettua punatiilistä pitkää rakennusta. Yksi alueen arvokkaimmista rakennuksista, kolmikerroksinen meijeriastiatehdas ns. Lasipalatsi (1938) sijaitsee kosken länsirannalla. Alueella on myös vanhoja varastoja ja muita ruukin rakennuksia. Ruukin vanhoissa rakennuksissa toimii nykyisin pienyrityksiä.

Vanha kirkko

Kellokosken sairaala kuva: Tarja Kärkkäinen

Kellokosken sairaala sijaitsee puistomaisessa ympäristössä Keravanjoen itäpuolella. Alueelta löytyy eri ikäisiä sairaalaja asuinrakennuksia, joista vanhin on 1884 rakennettu kartanon päärakennus. Sairaalan alueella ei ole enää ruukin rakennuksia.

Kellokosken historian voidaan ajatella alkaneen 1750 – luvulta, jolloin syntyi Kellokosken kartano. Kellokosken rautaruukki (Marieforsin ruukki) perustettiin 1759. Historiassa Kellokosken ruukilla on ollut useita eri omistajia. Ruukin toiminta loppui 1980 –luvulla. Kellokosken sairaala perustettiin 1910 –luvulla, jolloin valtio osti Kellokosken kartanon päärakennuksen ja perusti siihen piirimielisairaalan.

Ruukki

Julkinen ulkotila keskittyy alueella kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden sekä käyttöviheralueiden yhteyteen. Alueella on sairaalan yhteydessä puisto. Kaupunkikalusteiden tulee olla laadukkaita ja kestäviä sekä historiallisiin kohteisiin sopivia. Kunnossapidosta tulee kiinnittää huomiota. RKY-alueen historiaa korostetaan yhtenäisellä kalusteilmeellä.

Ruukki

Vanha kirkko

Yritysalueet

Kellokosken Rajalinnan teollisuusalue

Tuusulan yritysaluekeskittymät sijaitsevat asuinalueiden laitamilla rajautuen tiealueisiin sekä maaseutu-/suojametsäalueisiin. Yritysalueet toimivat työpaikka- ja asiointialueina sekä tuotannon ja varastoinnin alueina. Niiden julkiset ulkotilat ovat lähinnä katualueita

Katualueet ovat yritysalueilla mitoitukseltaan välijä ja yleisilme usein hajanainen. Julkisen ulkotilan suunnittelussa tulee ottaa huomioon turvallisen ja viihtyisän kävelyn, pyöräilyn ja ajoneuvoliikenteen kokonaisuuden lisäksi selkeä ja informatiivinen opastus. Eri yritysalueilla on omat erityispiirteensä, joiden pohjalta alueiden julkista ulkotilaa voidaan kehittää myös alueen yritysten toimesta.

Jokelan teollisuusalue

Hyyrän teollisuusalue

Sulan yritysalue

Yritysalue. Kuva: Tuusulan kunta

Yritysalue. Kuva: Tuusulan kunta

Maaseutu

Tuusulalainen maaseutumaisema

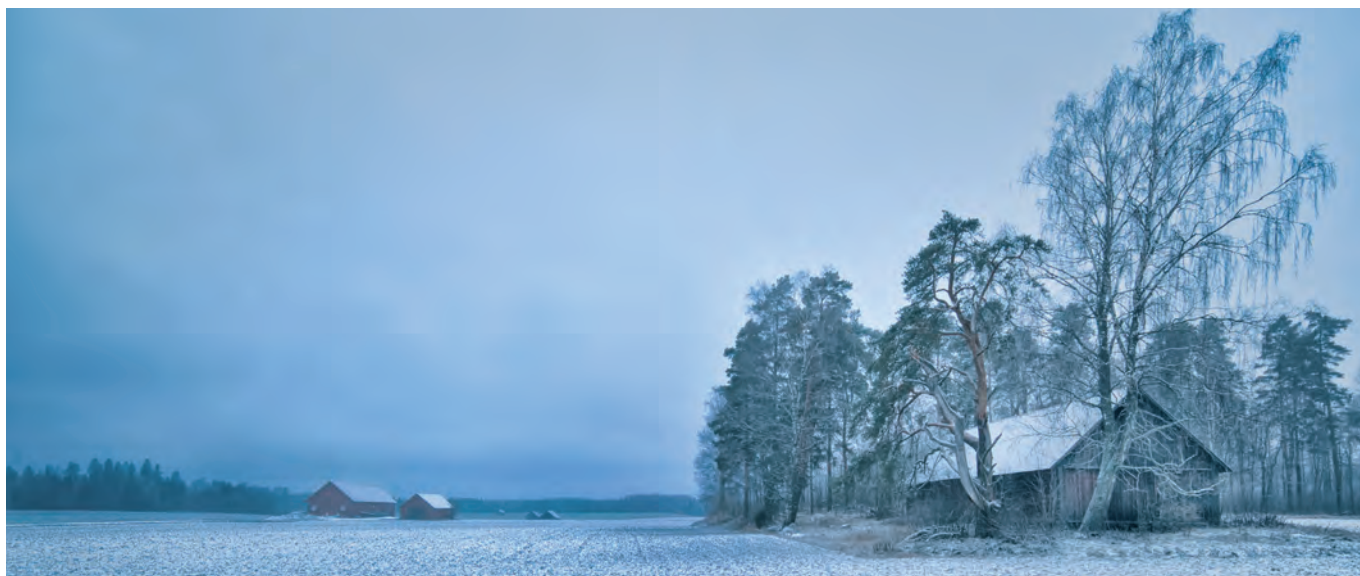
Maaseudun asuinalueet ovat pääasiassa pientiloja ja pientaloasutusta. Julkinen ulkotila keskittyy maaseudulla koulun pihoihin, leikkipuistoihin sekä ulkoilun- ja liikunnan alueisiin.

Taajamien ulkopuolinen Tuusula on säilynyt maalaismaisena. Laajat avoimet viljelyalueet metsäselänteiden ja -saarekkeiden lomassa ovat tärkeitä kulttuurimaiseman elementtejä. Alueella on maisemallisesti tärkeitä peltoja. Maaseudun asuinalueet ovat pääasiassa pientiloja ja kyläkeskuksissa pientaloasutusta. Pieniä kyläkeskuksia on syntynyt maiseman solmukohtiin jokien ja selänteiden reunoille sekä liikenteellisesti suotuisiin paikkoihin. Julkista ulkotilaa katualueiden lisäksi löytyy koulujen pihoilta, rakennetuista leikkipuistoista, ulkoilun- ja liikunnan alueilta sekä uimarannoilta.

Julkisen ulkotilan käyttöaste on maaseudulla pienempi ja käyttö esimerkiksi uimarannoilla keskittyy pääasiassa kesäaikaan. Kalusteiden ja varusteiden tulee kuitenkin olla laadukkaita ja kestäviä. Kunnossapidolla voidaan vaikuttaa yleisilmeeseen ja turvallisuuden tunteeseen.

Rusutjärvi

Ruotsinkylän maaseutumaisemaa

Koulu Ruotsinkylässä

Tuusulan yleiskaavassa 2040 on tunnistettu maaseutumaiselle alueelle viisi kyläaluetta; Ruotsinkylä, Rusutjärvi, Nahkela, Vanhakylä ja Linjamäki. Kyläalueille voidaan suunnitella kunkin alueen tyypillisiin ominaispiirteisiin pohjautuen ulkotilojen elementtejä, esimerkiksi kyläpenkkejä.

Nauhamaista kyläasutusta tien varrella